

Dosarul nr. 2rac-175/17

Instanța de fond: Judecătoria Bălți – N. Ocerednîi
Instanța de apel: CA Bălți – A. Albu, A. Toderaș, Ed. Rățoi

DECIZIE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

În componență:
Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Iulia Sîrcu,
Sveatoslav Moldovan, Ion Druță,
Mariana Pitic, Maria Ghervas,

examinând cererea de recurs depusă de către Societatea Comercială
„Amaliteia” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea
cu Răspundere Limitată „Expertlab” împotriva Societății Comerciale „Amaliteia”
Societate cu Răspundere Limitată privind încasarea prejudiciului material și a
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 01 aprilie 2014 SRL „Expertlab” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere
împotriva SC „Amaliteia” SRL, solicitând încasarea prejudiciului material în
mărime de 364 072,93 lei și a cheltuielilor de judecată. (f.d. 3-4)

În motivarea acțiunii a indicat că prin facturile de expediție seria HA nr.
2667035 din 27.11.2012 și seria HA nr. 2667034 din 27.01.2012 a transmis la
păstrare locatarului SC „Amaliteia” SRL articole de tutun, care se depozitau în
depozitul de pe str. Ivano Franco nr. 48, mun. Bălți.

La situația din 02.04.2012 consideră că stocul de marfă la depozit era în sumă
de 364 073 lei.

La somația din 04 aprilie 2012 SC „Amaliteia” SRL nu a restituit marfa sau
valoarea ei, comunicând că marfa nu se află la depozit.

Astfel, în lipsa mărfii a solicitat încasarea de la pârâta SC „Amaliteia” SRL valoarea mărfii în mărime de 364 072,93 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 21 octombrie 2015 cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Expertlab” împotriva SC „Amaliteia” SRL privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la SRL „Expertlab” suma de 10 922,18 lei cu titlu de taxă de stat în beneficiul statului. (f.d. 87, 91-94)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 22 octombrie 2015, SRL „Expertlab” a contestat-o cu apel, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea reclamantei să fie admisă. (f.d. 89, 103-105)

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016 s-a respins apelul declarat de către SRL „Expertlab”. S-a casat hotărârea Judecătorei Bălți din 21 octombrie 2015 și s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care s-a admis acțiunea depusă de SRL „Expertlab”. S-a încasat din contul SC „Amaliteia” SRL în beneficiul SRL „Expertlab” prejudiciul material în mărime de 364 072,93 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 8191,64 lei. S-a încasat din contul SC „Amaliteia” SRL în beneficiul statului taxa de stat pentru examinarea acțiunii în mărime de 10 922,18 lei. (f.d. 159-165)

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 09 martie 2017 SC „Amaliteia” SRL a contestat-o cu recurs, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016 cu menținerea în vigoare a hotărârii Judecătorei Bălți din 21 octombrie 2015. (f.d. 172-177)

În motivarea recursului recurenta a invocat că instanța la examinarea apelului nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea, greșit a soluționat pricina, iar aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, fapt care a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și anume a dreptului la o judecată echitabilă, precum și dreptului de proprietate a recurente, temeiuri de recurs prevăzute de art. 432 alin. (1), (2) lit. a), c) și alin. (4) CPC.

La 04 mai 2017 SRL „Expertlab” a depus referință la cererea de recurs, solicitând a fi declarat inadmisibil în temeiul art. 433 lit. a) CPC. (f.d. 198-201)

Potrivit art. 429 alin. (1) CPC pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016 a fost expediată avocatului recurente SC „Amaliteia” SRL, Ceornea Eduard la 10 ianuarie 2017 și recepționată la 13 ianuarie 2017. (f.d. 166-167)

Cererea de recurs din 09 martie 2017 este depusă în termen.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 03 mai 2017 recursul depus de către SC „Amaliteia” SRL s-a declarat admisibil pentru a fi examinat în fond.

Analizând materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de către SC „Amaliteia” SRL, de a casa decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate în alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul constată că soluția instanței de apel nu conține o analiză și o argumentare clară a tuturor circumstanțelor cauzei și nu dă răspuns la toate argumentele formulate de apelantă.

În mod necesar o hotărâre trebuie să cuprindă în motivarea sa argumentele pro și contra care au format, în fapt și în drept convingerea instanței cu privire la soluția pronunțată, argumente care, în mod necesar, trebuie să se raporteze, pe de o parte la susținerea și apărările părților, iar pe de altă parte la dispozițiile legale aplicabile raportului juridic dedus judecății, în caz contrar fiind lipsită de suport probator și legal.

Motivarea este, așa dar, un element esențial al unei hotărâri judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie.

Obligativitatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, exigentă a art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Materialele cauzei atestă că la 01 aprilie 2014 SRL „Expertlab” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva SC „Amaliteia” SRL, solicitând încasarea prejudiciului material în mărime de 364 072,93 lei cauzat de ultimul în urma nerestituirii mărfii aflate în depozit la păstrare.

Judecătoria Bălți, prin hotărârea din 21 octombrie 2015 a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Expertlab”, iar Curtea de Apel Bălți prin decizia din 06 decembrie 2016 a casat-o, admitând acțiunea și încasând din contul SC „Amaliteia” SRL în beneficiul SRL „Experlab” prejudiciul material în mărime de 364 072,93 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 8191,64 lei, iar în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 10 922,18 lei.

Instanța de apel a stabilit că în temeiul facturilor de expediție seria HA nr. 267035 din 27.01.2012 și seria HA nr. 2667034 din 27.01.2012 SRL „Expertlab” a transmis pentru păstrare SC „Amaliteia” SRL marfă, articole de tutun, în sumă totală de 364 072,93 lei, care urma să fie restituită la prima cerere a solicitantului.

De asemenea, a stabilit că SC „Amaliteia” SRL în confirmarea poziției sale, precum că nu are în depozit la păstrare marfa SRL „Expertlab”, a prezentat facturile de expediție seria DE nr. 310416 din 13.02.2012 și seria DE nr. 310416 din 13.02.2012, prin care a fost restituită marfa locatorului în volumul transmis spre păstrare.

Reieșind din concluziile Raportului de expertiză judiciară nr. 290 din 27.02.2015 semnăturile plasate la rubrica „Primit încărcătura, destinatar” din facturile de expediție seria DE nr. 310416 din 13.02.2012 și seria DE nr. 310416 din 13.02.2012 nu au fost executate de Cazacu Natalia, dar au fost executate de o altă persoană, și anume de persoana care a semnat la rubricile „Permis eliberarea” 1) și 2) și a completat manuscris rubricile facturilor seria HA nr. 2667034 din 27.01.2012 și seria HA nr. 26670035 din 27.01.2012, fără ca această persoană să întreprindă careva tentative de imitare a semnăturilor proprii numitei Cazacu Natalia.

Cercetând în ansamblu constatările Curții de Apel Bălți în raport cu materialele cauzei, colegiul reține că o asemenea soluție este prematură.

Astfel, SRL „Expertlab” în probarea pretențiilor sale a prezentat două facturi de expediție seria HA nr. 267035 din 27.01.2012 și seria HA nr. 2667034 din 27.01.2012 potrivit cărora SC „Amaliteia” SRL a primit la păstrare articole din tutun în sumă de 364 072,93 lei.

La rândul său, SC „Amaliteia” SRL a prezentat alte două facturi de expediție seria DE nr. 310416 din 13.02.2012 și seria DE nr. 310416 din 13.02.2012, prin care indică returnul mărfii către SRL „Expertlab”.

Atât în facturile de expediție seria HA nr. 267035 din 27.01.2012 și seria HA nr. 2667034 din 27.01.2012 cât și în facturile de expediție seria DE nr. 310416 din 13.02.2012 și seria DE nr. 310416 din 13.02.2012 este aplicată ștampila SRL „Expertlab” și semnătura persoanei responsabile de eliberarea și primirea mărfii „Cazacu”. Se constată că Cazacu este administratorul firmei SRL „Expertlab”.

Instanța a verificat autenticitatea semnăturii administratorului Cazacu Natalia în facturile de expediție seria DE nr. 310416 din 13.02.2012 și seria DE nr. 310416 din 13.02.2012, prin care marfa s-a returnat proprietarului, fiind constatat prin Raportul de expertiză judiciară nr. 290 din 27.02.2015 de către expertul judiciar de categorie superioară al Laboratorului de expertize judiciare criminalistice al Centrului Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției, că nu au fost executate de către numita Cazacu Natalia, dar au fost executate de o altă persoană și anume de persoana care a semnat la rubricile „Permis eliberarea” 1) și 2) și a completat manuscris rubricile facturilor seria HA nr. 2667034 din 27.01.2012

și seria HA nr. 26670035 din 27.01.2012, fără ca această persoană să întreprindă careva tentative de imitare a semnăturilor proprii numitei Cazacu Natalia.

Totodată instanța de apel nu a verificat dacă semnătura din facturile de expediție seria HA nr. 267035 din 27.01.2012 și seria HA nr. 2667034 din 27.01.2012, prin care marfa s-a primit la păstrare, aparțin administratorului Cazacu Natalia.

În același timp, instanța de apel nu a răspuns la întrebarea de ce în toate patru facturi de expediție, inclusiv în cele de retur al mărfii este aplicată ștampila SC „Amaliteia” SRL.

Colegiul lărgit remarcă că instanța de apel, pentru elucidarea cauzei nu a audiat transportatorii, care în facturile de expediție seria HA nr. 267035 din 27.01.2012 și seria HA nr. 2667034 din 27.01.2012 expeditor figurează SRL „Omnitrans”, automobilul DAF cu nr. de înmatriculare BL CM 463 cu șoferul Marin Mihail (f.d. 12-13), iar în facturile de expediție seria DE nr. 310416 din 13.02.2012 și seria DE nr. 310416 din 13.02.2012 figurează transportatorul SRL „Radmil-Trans”, autocamionul DAF cu nr. de înmatriculare BL DL 518 (f.d. 25-26) pentru a stabili dacă marfa a fost adusă la depozit la 27.01.2012, apoi returnată la 13.02.2012.

Totodată, instanța de apel nu a audiat persoanele care au îndeplinit facturile de expediție seria HA nr. 267035 din 27.01.2012 și seria HA nr. 2667034 din 27.01.2012 și facturile de expediție seria DE nr. 310416 din 13.02.2012 și seria DE nr. 310416 din 13.02.2012 și eventual le-au semnat.

Instanțele de judecată urmează să țină cont de prevederile art. 118 alin. (1) CPC, potrivit căruia fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale. Instanța, totodată, va ține cont de faptul că este responsabilă de determinarea definitivă a circumstanțelor care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și că în acest sens poate fi propus părților să concretizeze pretențiile, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

În contextul dat, Colegiul menționează că obligația instanței de apel este de a verifica legalitatea hotărârii în întregul ei, independent de motivele apelului, în conformitate cu art. 373 alin. (4) CPC.

Totodată, Colegiul reinterează că norma procedurală enunțată supra obligă instanța de apel de a verifica legalitatea soluției adoptate de prima instanță în raport cu pretențiile înaintate, circumstanțele de fapt și de drept invocate, precum și obiecțiile formulate de pârât asupra pretențiilor înaintate.

Din considerentul că lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, decizia instanței de apel urmează a fi casată, iar cauza civilă remisă spre examinare în instanța de apel în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor

art. 130 CPC, probele administrate pe dosar și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material, care reglementează relațiile civile, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. c) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de către Societatea Comercială „Amaliteia” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2016, în pricină civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Expertlab” împotriva Societății Comerciale „Amaliteia” Societate cu Răspundere Limitată privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Sveatoslav Moldovan

Ion Druță

Mariana Pitic

Maria Ghervas